

DOCUMENT DE RECOMANACIONS SOBRE EL MODEL DE COOPERACIÓ

CONTINGUT

1.	Un nou model per a un nou paradigma per a la cooperació	2
2.	Àmbits de canvi: Recomanacions estratègiques i operatives	5
	Recomanació 1: Impulsar la coherència de polítiques	5
	Recomanació 2: Assegurar un major lideratge dels actors i de les epistemologies del sud global	5
	Recomanació 3: Fer de L'Educació per al Desenvolupament un element cabdal del model	6
	Recomanació 4: Impulsar una política de cooperació interterritorial i descentralitzada, basada en la diversitat territorial	6
	Recomanació 5: Capitalitzar la diversitat d'actors, donant més èmfasi a actors no prou reconeguts	7
	Recomanació 6: Definir una governança multinivell i multiactor que permeti l'articulació i complementarietat entre actors i una planificació en clau de procés de canvi social	8
	Recomanació 7: Garantir el dret a la participació en un model enxarxat, la transparència i el retiment de comptes	9
	Recomanació 8: Dotar-se d'un marc normatiu i d'instruments de finançament que estiguin al servei dels objectius estratègics de la política de cooperació	10

1. UN NOU MODEL PER A UN NOU PARADIGMA PER A LA COOPERACIÓ

L'article 1 de La Llei de cooperació al desenvolupament defineix que el seu objecte és contribuir a fer que determinats països i pobles construeixin les condicions i les capacitats necessàries per a llur desenvolupament humà i, en especial, l'eradicació de la pobresa; i fomentar la informació, la sensibilització, l'educació, la formació, els valors, les capacitats i el compromís de la societat, conduents a una cooperació millor i més gran amb les persones, els pobles i els països en desenvolupament.

Aquest grup de treball ha confirmat l'evolució, en els darrers anys, dels paradigmes de desenvolupament i de cooperació al desenvolupament, i fa constar, en conseqüència, i **com a primera recomanació**, la necessitat de revisar i d'actualitzar l'objecte de la política de cooperació al desenvolupament, el que probablement comportarà també un canvi en la seva denominació.

Alguns dels elements que es recomana tenir en compte en la revisió del paradigma són:

- La necessitat de superar la visió assistencialista i colonialista de la cooperació.
- La idea inherent de justícia global¹ a través de la realització dels drets humans des d'una perspectiva interseccional que reconegui totes les categories d'opressió, i vinculada a l'establiment d'un ordre internacional just que trenqui amb les dinàmiques que perpetuen les desigualtats entre el nord i el sud global.
- L'orientació de la cooperació a la realització dels drets humans i dels drets de les dones, regida pel marc normatiu internacional dels drets humans², i a través de l'enfortiment de totes les titularitats (actors implicats): titulars de drets, titulars d'obligacions i titulars de responsabilitat³.
- Els debats sobre inversió pública global que remeten als béns públics globals.
- Les reivindicacions respecte al dret de tots els éssers humans a poder exercir tots els drets que els hi són propis com a tals i, entre ells, una renda mínima universal⁴.

Tenint en compte aquests elements que conformen un nou paradigma per a la política de cooperació, cal que el model de cooperació, a través de l'aplicació de l'enfocament integrat de gènere i basat en els drets humans, **posi al centre les persones i els drets a l'hora d'abordar les causes** estructurals i subjacents, i no sols les immediates, i **pal·liar les conseqüències** de les

¹ En l'actualitat existeix una àmplia producció de coneixement sobre el concepte de justícia global. Veure [¿Qué es la justicia global?](#) de Thomas Pogge, o, per exemple, l'adaptació realitzada al català dels posicionaments d'Andreotti, Stein i Souza "[El repte educatiu d'imaginar altrament: mapeig d'imaginari de justícia global](#)".

² Consulteu el corpus normatiu de drets humans aquí: <https://www.ohchr.org/SP/HRBodies/Pages/Overview.aspx> amb especial atenció a aquells tractats que fan referència als drets de col·lectius històrics i estructuralment discriminats: dones, persones amb diversitat funcional, persones discriminades per motius racials

³ L'[enfocament de Gènere i basat en Drets Humans \(EGiBDH\)](#) entén que les persones o grups fita deixen de ser beneficiàries de l'ajut per esdevenir titulars de drets. Les necessitats de les persones s'interpreten en clau de drets, i es reconeix a la persona com a subjecte actiu dels seus processos i decisions. Els i les titulars d'obligacions són els poders públics que han de respectar, protegir i garantir els Drets Humans en totes les seves dimensions. Per la seva banda els i les titulars de responsabilitats es consideren els actors privats que no són sector públic (empreses, ONGs, mitjans de comunicació, però també les famílies, les comunitats i les persones individuals).

⁴ Sobre el rol clau de la renda mínima universal en la construcció de ciutadania, anàlisi disponible en anglès "[Building global citizenship through global basic income and progressive global taxation](#)", de Grimalda, Filgueira, Fleurbaey i Lo Vuolo. Veure també l'anàlisi del PNUD sobre el potencial de la renda mínima universal a l'hora de reduir les desigualtats accentuades per la crisi de la COVID19, a: <https://www1.undp.org/content/undp/es/home/blog/2020/the-case-for-a-universal-basic-income.html>

desigualtats i les injustícies globals, amb l'objectiu explícit de treballar per assolir la **justícia global a través de la realització dels drets humans**⁵.

Per a contribuir des de la cooperació catalana a aquest objectiu és necessari un model de cooperació que, des de l'enfocament de gènere i basat en drets humans, propiciï **noves narratives**, consolidant les narratives, l'enfocament i pràctiques **feministes** i integrant decididament les **antiracistes, antifeixistes, decolonials, mediambientals i d'emergència climàtica, migratòries i de mobilitat humana**.

Atesa la situació de crisi multidimensional del sistema en què està immersa la societat mundial (crisi sanitària, econòmica, humanitària, ecològica, democràtica, de governança global, etc.) calen nous pactes socials que permetin canviar el sistema a escala. És necessari, doncs, que la cooperació catalana aposti per una orientació cap a la realització dels drets humans i drets de les dones per **promoure un canvi sistèmic**, fent una **cooperació més estratègica i compromesa amb el canvi transformador**. Es vol, per tant, una política de cooperació **coherent i innovadora**, que s'enfronti i doni suport a qui s'enfronta a les formes de poder no legítim⁶ que perpetuen les desigualtats i les injustícies que fan que milions de dones, homes, nenes i nens d'arreu del planeta, i especialment als països del sud global, pateixin vulneracions sistemàtiques dels seus drets i visquin en situació de desigualtats estructurals que dificulten el seu accés a recursos, oportunitats i a la presa de decisions i sobirania sobre els seus cossos i territoris.

Per a promoure un canvi sistèmic, el nou model ha d'apostar decididament per la **consolidació de la cooperació com a política pública imprescindible** per a la transformació social, incloent l'impuls de la **coherència de polítiques públiques** a fi que les distintes titularitats compleixin amb les seves obligacions i responsabilitats respectives, de manera que l'activitat de totes les administracions catalanes i del sector privat s'alineïn amb els valors i principis dels drets humans (universalitat, indivisibilitat, igualtat i no discriminació, participació, transparència i retiment de comptes), respectant, promovent i contribuint a la seva garantia, tant a Catalunya com a l'exterior.

En el nou model de cooperació, **l'Educació per al desenvolupament**⁷, en les seves diferents dimensions de sensibilització, formació, investigació i recerca, mobilització social i incidència, **cobra una rellevància fonamental** per a superar enfocaments assistencialistes i colonialistes, i per impulsar processos de transformació social imprescindibles pel planeta, en línia amb l'Agenda 2030, els Acords de París i l'Agenda d'Acció d'Addis Abeba, així com el marc internacional de drets humans i drets de les dones. L'Educació per al Desenvolupament és en una línia estratègica clau per a la conscienciació dels titulars de drets sobre les vulneracions dels

⁵ En aquest document s'utilitza el terme "justícia global a través de la realització dels drets humans", per il·lustrar una nova terminologia que respongui al canvi de paradigma, substituint així el terme de "cooperació al desenvolupament". Tanmateix, es reconeix que caldrà definir i consensuar una nova terminologia amb el conjunt d'actors i territoris.

⁶ Entès com aquell poder visible, ocult o invisible que no s'exerceix d'acord amb les regles, principis o estàndards propis dels Drets Humans. Poder visible: s'exerceix a través de regles, lleis, estructures i procediments formals, com parlaments o governs locals i es diu visible perquè es basa en regles i lleis sobre les quals pot obtenir informació per saber per què es va prendre una decisió. Poder ocult és l'exercit darrere de "l'escenari" per part de persones poderoses que poden influir en les decisions i els resultats en el seu propi benefici a nivell local, nacional i internacional. Poder invisible és el que dona forma a la manera com veiem el món: els processos de socialització poden perpetuar l'exclusió i la desigualtat al definir el que és normal, acceptable i amb el que ens sentim còmodes.

⁷ El concepte d'Educació per al Desenvolupament es troba actualment en revisió, en el marc del procés que el Grup de Treball del Consell sobre l'Estratègia d'EpD està realitzant al voltant de la definició d'una estratègia catalana d'EpD (o del concepte que s'acordi finalment, sigui en la línia d'Educació per a la Justícia Global, Educació per a la Transformació Social, Educació per a la Ciutadania Global, o d'altres).

drets, enfortint les seves capacitats perquè els reclamin i els defensin, així com per a la construcció de voluntat política dels titulars d'obligacions perquè els protegeixin, respectin i garanteixin. A més l'Educació per al Desenvolupament és el mitjà més eficaç perquè titulars de responsabilitat o obligacions de diferent índole (organitzacions i moviments socials, mitjans de comunicació, institucions educatives, centres de recerca, empreses, etc.) assumeixin la seva responsabilitat de contribuir a la realització dels drets humans i dels drets de les dones.

La crisi multidimensional actual, ara agreujada per la pandèmia és, des de fa anys, persistent en la generació de desigualtats i regressió de la garantia i exercici dels drets humans i dels drets de les dones, posant en evidència els grans reptes globals als que s'enfronta la humanitat, com són la vulneració de drets en l'àmbit de la mobilitat humana, l'emergència climàtica, o el racisme i dels discursos d'odi envers la diversitat social i cultural, i expressions no normatives ni hegemòniques, entre d'altres reptes. És per això, que ara és fa més necessari que mai treballar **incorporant noves línies i formes d'acció per abordar la complexitat que aquests reptes suposen** per la garantia i exercici dels drets humans i dels drets de les dones arreu del planeta.

Per a poder incorporar noves línies i formes d'acció, el model de cooperació ha d'identificar i desenvolupar estratègies per **capitalitzar la diversitat d'actors de la societat** que, des de l'assumpció de les seves responsabilitats i obligacions respectives, treballen per a la justícia social i la defensa dels drets arreu, tant a Catalunya i com als països del sud global. Així el nou model ha de connectar-se i integrar actors no prou reconeguts fins ara com les **organitzacions i moviments socials juvenils, feministes, de justícia climàtica i de persones migrades**. Cal també reconèixer el rol de les **universitats** com a espais de generació, transformació i transferència de coneixement, com a xarxa arrelada i que es relaciona amb el territori, promovent el seu encaix des del seu rol com a **nodes de coneixement** connectant una diversitat d'actors, tant de Catalunya com del sud global. Pel que fa als actors dels **teixit empresarial**, és important promoure el seu rol des del marc de la coherència de les seves activitats amb l'enfocament de gènere i drets humans, així com des de l'escenari d'oportunitats que s'identifica amb les **finances ètiques i l'economia social i solidària**.

A nivell de Catalunya, el nou model ha de ser **flexible i reconèixer i vertebrar les capacitats instal·lades arreu del territori**. Ha de facilitar l'engranatge dels actors des de la seva especialitat i/o complementarietat mitjançant un veritable **enxarxament que sigui horitzontal i participatiu**. Per això, cal disposar **d'espais de coordinació i reflexió compartida** que fomentin la **col·laboració, la cooperació mútua i la co-creació** entre els diferents actors de la cooperació catalana del territori, tenint en compte les bretxes de capacitat de les diferents titularitats que caldrà enfortir, i aprofitant la intel·ligència col·lectiva i promovent l'apoderament i lideratge de cadascun d'ells.

Finalment, el nou model ha d'apostar per un **sistema de governança més horitzontal**, que cerqui **consensos i promogui la coordinació i complementarietat** entre totes les titularitats, els actors institucionals, incloent els governs locals, i els diferents actors de la societat civil. Una governança que incorpori la veu de les dones, la joventut i les persones d'origen migrant.

2. ÀMBITS DE CANVI: RECOMANACIONS ESTRATÈGIQUES I OPERATIVES

RECOMANACIÓ 1: IMPULSAR LA COHERÈNCIA DE POLÍTIQUES

El Govern ha d'impulsar de manera explícita, clara i decidida la coherència de les polítiques públiques en el sí de les administracions catalanes amb els principis i valors de la cooperació i els objectius de la justícia global a través de la realització dels drets humans i drets de les dones.

Per assolir aquest canvi es proposen les següents **recomanacions operatives**:

#	Recomanacions operatives	Actors interpel·lats
1.1	Destinar recursos a l'impuls d'una major coherència de polítiques, acompanyada de les funcions, reglaments i pressupost necessaris per avançar amb el desplegament de la coherència de polítiques públiques al sí de la Generalitat de Catalunya i de les administracions catalanes	Parlament Govern Administracions públiques catalanes
1.2	Promoure la compra pública responsable, de proximitat i respectuosa amb el planeta i els drets humans, tant de les empreses licitadores com de tota la seva cadena de valor (diligència deguda).	Govern Administracions públiques catalanes
1.3	Creació del Centre Català d'Empreses i Drets Humans, que vetlli per a què l'activitat empresarial que opera a Catalunya respecti els drets humans, els drets de les dones i el medi ambient arreu del planeta.	Govern Administracions públiques catalanes
1.4	Compromís ferm per tal que les administracions públiques, inclòs el Parlament de Catalunya, utilitzin la banca ètica en la seva gestió econòmica, així com avançar en l'adopció de l'obligació jurídica de treballar amb la banca ètica per part de l'administració en la seva gestió.	Parlament Govern Administracions públiques catalanes
1.5	Assegurar una acció exterior dels actors institucionals de Catalunya respectuosa i coherent amb els principis i sistema normatiu dels drets humans i drets de les dones com a marc de cooperació.	Parlament Govern Administracions públiques catalanes

RECOMANACIÓ 2: ASSEGURAR UN MAJOR LIDERATGE DELS ACTORS I DE LES EPISTEMOLOGIES DEL SUD GLOBAL

El nou model de cooperació ha **d'incorporar sistemàticament la perspectiva decolonial** al conjunt d'elements que el conformen, incloent la narrativa i imaginaris que s'utilitzen, els marcs legals i normatius i els instruments que el sustenten, els actors que hi intervenen i les seves formes de treballar, col·laborar i relacionar-se. Es tracta de reconèixer i valorar els sabers, els coneixements i experiències del sud global i incorporar-los a les pràctiques de transformació per la justícia global a través la realització dels drets humans.

La incorporació efectiva del lideratge d'actors del sud global ha de permetre acompanyar processos que apostin d'una manera més decidida per a la sobirania dels pobles del sud global,

tant en l'àmbit econòmic, ambiental, polític, de salut, de gènere i de drets de les dones, com de mobilitat humana.

Per assolir aquest canvi es proposen les següents **recomanacions operatives**:

#	Recomanacions operatives	Actors interpel·lats
2.1	Establir mecanismes de participació dels actors del sud global des de la perspectiva decolonial dins dels diferents òrgans de consulta i participació de la política de cooperació catalana: Consell de Cooperació al Desenvolupament (CCD), Comitè Català d'Acció Humanitària i d'Emergència (CCAHE) i el Consell Català de Foment de la Pau (CCFP)	DGCD Òrgans consultius i de participació
2.2	Definir nous espais i mecanismes que facilitin la participació, la transparència i el retiment de comptes, així com la inclusió dels actors dels països del sud global, en els processos de disseny, implementació i avaluació de la política pública de cooperació.	DGCD ACCD Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
2.3	Promoure el protagonisme dels actors del sud global i la horitzontalitat en la creació, gestió i transferència de coneixements, facilitant incorporació de les epistemologies del Sud a la cooperació catalana.	ACCD Consell de Cooperació al Desenvolupament (CCD) Universitats i xarxes de coneixement

RECOMANACIÓ 3: FER DE L'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT UN ELEMENT CABDAL DEL MODEL

L'**Educació per al Desenvolupament (EpD)** ha d'ocupar un lloc central en el model català de cooperació entenent que la construcció d'una ciutadania crítica i compromesa per la justícia social i els drets humans, aquí i arreu, es clau per poder assolir els canvis sistèmics i transformadors que calen tan a nivell local com global. Cal, doncs, una **EpD adaptada al nou paradigma de cooperació** que respongui als reptes actuals i dotada d'un marc conceptual i estratègic consensuat amb els actors i amb recursos suficients per a la seva implementació. En aquest sentit, caldrà substituir el terme tradicional d'Educació per al Desenvolupament per un nou terme que reflecteixi millor aquest nou paradigma, i que sigui consensuat i inclusiu de la diversitat d'actors que treballen en aquest àmbit.

Respecte a les **recomanacions operatives** ens referim al document de recomanacions específiques que ha elaborat el Grup de Treball sobre l'Estratègia d'EpD.

RECOMANACIÓ 4: IMPULSAR UNA POLÍTICA DE COOPERACIÓ INTERTERRITORIAL I DESCENTRALITZADA, BASADA EN LA DIVERSITAT TERRITORIAL

Desenvolupar **eines catalitzadores d'una cooperació interterritorial i descentralitzada**, basada en la diversitat del territori i en la sobirania dels pobles. En línia amb l'enfocament territorial per al desenvolupament local (ETDL), això implica una visió de procés, que coordina tots els recursos

disponibles en un territori concret basat en un enfocament holístic i integral, que té en compte dinàmiques tant econòmiques com socials, ambientals i institucionals, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de les persones, aquí i arreu. Es una visió vinculada al desenvolupament endogen i integrada espacialment, aprofitant la contribució dels agents que operen a múltiples escales i aporten valor incremental als esforços de justícia global a través de la realització dels drets humans i dels drets de les dones a nivell de Catalunya.

Per assolir aquest canvi es proposen les següents **recomanacions operatives**:

#	Recomanacions operatives	Actors interpel·lats
4.1	Descentralitzar al territori l'estructura de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) per tal de promoure canvis en les dinàmiques de treball i l'enxarxament des del territori.	ACCD
4.2	Enfortir les administracions catalanes a nivell de capacitats, recursos humans i empara legal, entre d'altres, per a que apostin per dur a terme cooperació descentralitzada arreu del territori.	Govern DGCD Fons Català de Cooperació al Desenvolupament Diputacions
4.3	Estudiar la viabilitat de crear "fons cistella" a les quatre demarcacions provincials del Principat, que permeti l'articulació entre els diferents nivells i actors institucionals i societat civil dels territoris, tot tenint en compte les entitats que s'hi podrien beneficiar.	Govern DGCD Fons Català de cooperació al Desenvolupament Diputacions
4.4	Redefinir la composició, funcions i objectius de la Comissió de Coordinació amb els Ens Locals (CCEL) i actualitzar el seu marc normatiu.	Govern DGCD Comissió de Coordinació amb els Ens Locals

RECOMANACIÓ 5: CAPITALITZAR LA DIVERSITAT D'ACTORS, DONANT MÉS ÈMFAZI A ACTORS NO PROU RECONEGUTS

És necessari **incloure i reconèixer el màxim d'actors possible** en les polítiques de cooperació, pau i drets humans que contribueixin a avançar en el nou paradigma de justícia global a través de la realització dels drets humans i dels drets de les dones, tant a Catalunya com a nivell global. Això implica connectar, incloure i promoure la **participació efectiva** en el disseny i implementació de la política de cooperació d'actors no prou reconeguts fins ara, però que són titulars de responsabilitats per la realització dels drets humans, tant de Catalunya com dels països del sud global, com són: **les organitzacions i els moviments socials juvenils i feministes, de justícia climàtica, i les organitzacions de persones d'origen migrant**. Cal reconèixer i incloure, el rol de les **universitats i els actors de l'economia social i solidària**. La capitalització de la diversitat d'actuacions i formes de fer d'aquests actors, conjuntament i/o amb sinèrgia amb els actors especialitzats en cooperació, permetrà augmentar la qualitat i l'impacte de la

política de cooperació en el nou paradigma de justícia global a través de la realització dels drets humans i drets de les dones.

Per assolir aquest canvi es proposen les següents **recomanacions operatives**:

#	Recomanacions operatives	Actors interpel·lats
5.1	Definir una criteris mínims consensuats, emmarcats en l'enfocament estratègic de canvi sistèmic que vol impulsar el nou model, per tal d'esdevenir i consolidar-se actor que treballa per a la justícia global a través de la realització dels drets humans i drets de les dones.	Membres del Consell de cooperació al desenvolupament
5.2	Augmentar la proactivitat en la incorporació de nous actors, establint formacions i capacitacions continuades (de caire estratègic i no tècnic-burocràtiques) dels titulars de responsabilitats i d'obligacions arreu del país, per tal d'assegurar i augmentar la qualitat de les actuacions.	ACCD DGCD Membres del Consell de cooperació al desenvolupament
5.3	Definir nous espais de participació i mecanismes que facilitin la inclusió efectiva dels actors no prou reconeguts fins ara en el disseny, implementació i avaluació de la política de cooperació.	DGCD ACCD Consell de Cooperació al desenvolupament

RECOMANACIÓ 6: DEFINIR UNA GOVERNANÇA MULTINIVELL I MULTIACTOR QUE PERMETI L'ARTICULACIÓ I COMPLEMENTARIETAT ENTRE ACTORS I UNA PLANIFICACIÓ EN CLAU DE PROCÉS DE CANVI SOCIAL

Aprofundir sobre el sistema de governança del model de cooperació a Catalunya que, a partir de l'aplicació de l'enfocament integrat de gènere i basat en els drets humans, **busqui l'articulació entre totes les titularitats**, entre diferents nivells i actors institucionals i la societat civil, amb l'objectiu de cercar la complementarietat, especificitat i valor afegit de cadascun dels titulars de d'obligacions i de responsabilitats. El sistema de governança haurà d'incorporar **mecanismes de planificació de la política pública de cooperació en clau de procés de canvi social**, i no tant posant l'èmfasi en els instruments i els resultats.

Per assolir aquest canvi es proposen les següents **recomanacions operatives**:

#	Recomanacions operatives	Actors interpel·lats
6.1	Elaborar un diagnòstic que identifiqui quins són els titulars d'obligacions actualment existents al territori català i quin és el seu valor afegit i funció en el conjunt del sistema de cooperació català, amb l'objectiu d'analitzar la possibilitat d'especialització dels titulars d'obligacions per assolir una major eficàcia i eficiència en la utilització dels recursos de l'AOD (especialitzar per evitar duplicitats i per atorgar a cada administració un rol específic dins del model).	DGCD ACCD

6.2	Redefinir els òrgans de coordinació, col·laboració, consulta i participació, transparència i retiment de comptes ⁸ a fi que esdevinguin veritables espais de definició de la política pública en la matèria de la Generalitat de Catalunya, així com de vertebració dels diferents agents socials i administracions públiques que treballin en aquest àmbit, amb l'objecte de construir sinèrgies per abordar aquest canvi de model amb intel·ligència i creativitat col·lectiva.	Govern DGCD Òrgans col·legiats
6.3	Fomentar espais de reflexió compartida, lideratge i voluntat política per aconseguir la complementarietat dels actors.	DGCD ACCD Membres del Consell de cooperació al desenvolupament
6.4	Impulsar l'enfortiment de les capacitats de totes les titularitats a fi que puguin assumir les seves responsabilitats i obligacions.	Titulars d'obligacions, de responsabilitats i drets
6.5	Incorporar una planificació, tant estratègica com operativa, feta en clau de procés de canvi social, a partir de la definició d'àmbits estratègics d'actuació de la cooperació catalana, que facilitin l'articulació, sinèrgia i complementarietat de la diversitat d'actors i sectors treballant entorn a cada àmbit estratègic.	DGCD ACCD Administracions públiques catalanes
6.5	Fomentar la concertació, treball en xarxa i co-creació entre actors, identificant nous instruments de finançament que promoguin la col·laboració i la concertació, en front de models que fomentin la concurrència competitiva entre actors.	DGCD ACCD

RECOMANACIÓ 7: GARANTIR EL DRET A LA PARTICIPACIÓ EN UN MODEL ENXARXAT, LA TRANSPARÈNCIA I EL RETIMENT DE COMPTES

El nou model de cooperació ha de garantir el **dret a la participació** del conjunt d'actors del territori. Les administracions públiques han de desenvolupar mecanismes de garantia d'aquest dret **adequats i adaptats a la realitat diversa dels actors**, tenint en compte la situació de vulneracions de drets humans que puguin patir, així com les seves bretxes de capacitats. Cal promoure un model basat en l'**ecosistema d'actors** presents al territori i l'**enxarxament** entre ells. Caldrà, doncs, buscar fórmules que permetin la **participació dinàmica i flexible**, com per exemple, l'entrada i sortida d'actors en funció dels temes i/o els moments, grups de treball flexibles, formes innovadores de participació, etc.

⁸ S'inclou: Consell de cooperació al desenvolupament, Consell català de Foment de la Pau, Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergència, Comissió Intedepartamental de Cooperació al desenvolupament i Comissió de Coordinació amb els Ens Locals.

Per assolir aquest canvi es proposen les següents **recomanacions operatives**:

#	Recomanacions operatives	Actors interpel·lats
7.1	Descentralitzar i revisar les formes de treball dels espais reglats de participació de la política de cooperació, apostant per formes innovadores de participació, més enllà de la consulta, que generin consciència sobre els drets i responsabilitats i propiciïn canals d'incidència sobre la presa de decisions, tot aprofitant les oportunitats de la digitalització.	DGCD Òrgans de coordinació, consulta i participació
7.2	Desenvolupar altres espais, mecanismes i/o eines complementàries als espais reglats actuals que facin possible la participació d'actors i col·lectius no prou reconeguts com a titulars de responsabilitats com és el cas de les organitzacions i moviments socials de dones i feministes, de joves i de població d'origen migrant, de justícia climàtica; les universitats i els actors de l'economia social i solidària.	DGCD ACCD Administracions públiques catalanes Consell Interuniversitari de Catalunya Govern
7.3	Presentar el retiment de comptes de la implementació i dels resultats assolits per la política de cooperació atorgant importància al fet que els processos, així com els resultats assolits, siguin concordes amb els principis dels drets humans i dels drets de les dones, i fer-ho de forma detallada per actuacions/instruments/actors i desagregada per demarcacions provincials/vegueries.	DGCD ACCD

RECOMANACIÓ 8: DOTAR-SE D'UN MARC NORMATIU I D'INSTRUMENTS DE FINANÇAMENT QUE ESTIGUIN AL SERVEI DELS OBJECTIUS ESTRATÈGICS DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ

El canvi de paradigma de la cooperació al desenvolupament implica una **revisió en profunditat dels instruments de finançament** de la cooperació catalana, que permeti **superar la lògica de projectes** i que aposti per processos més participats i una forta **desburocratització**, amb l'objectiu d'assolir una major eficàcia i eficiència del sistema, així com la **dignificació i cura del sector**. Per tal d'innovar amb nous instruments de finançament caldrà dotar-se d'un **marc normatiu adaptat al nou paradigma** de la política de cooperació.

Per assolir aquest canvi es proposen les següents **recomanacions operatives**:

#	Recomanacions operatives	Actors interpel·lats
8.1	Revisar i incidir en les lleis i normatives estatals ⁹ que afectin directament en les competències i mecanismes de les administracions subestatales, amb la intenció d'agilitzar i flexibilitzar les polítiques de cooperació descentralitzada.	DGCD FCCD Diputacions

⁹ Entre aquestes s'inclouen: la Ley General de Subvenciones (LGS), la Ley reguladora de las bases del régimen local y la Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración Local (LRSAL)

8.2	Revisar la Llei de cooperació al desenvolupament i normatives a nivell català amb la intenció d'agilitzar i flexibilitzar la implementació de la política de cooperació, i d'avançar en l'empament legal de la cooperació municipalista i supramunicipalista.	DGCD Consell de Cooperació al Desenvolupament Comissió de Coordinació amb els ens locals (CCEL)
8.3	Simplificar i concordar els requeriments i formularis per a l'accés de les entitats al finançament públic, el seus processos de selecció, els mecanismes de finançament i mitjans de justificació de les actuacions realitzades, a fi de reduir la burocratització dels processos i procediments de finançament.	ACCD Altres unitats gestores d'altres administracions públiques catalanes amb convocatòries de concurrència competitiva.
8.4	Impulsar la creació d'espais de treball inter-institucionals (en els àmbits tècnic, administratiu i jurídic) sobre alguns aspectes identificats per la diagnosi sobre les convocatòries catalanes ¹⁰ , i per a la implantació de l'enfocament de gènere i basat en els drets humans, entre d'altres: el model de pressupostos, declaracions responsables, contingut i característiques d'un eventual PADOR ¹¹ català.	ACCD Altres unitats gestores de altres administracions públiques catalanes amb convocatòries de concurrència competitiva.
8.5	Realitzar un estudi / diagnosi afinada dels instruments de finançament i modalitats de canalització de l'AOD per poder discriminar la idoneïtat o no de cada instrument i modalitat actual d'acord amb els objectius i enfocaments estratègics que es persegueixen.	DGCD ACCD Altres administracions públiques catalanes Consell de Cooperació al Desenvolupament
8.6	En base als resultats de la diagnosi sobre els instruments i modalitats, identificar nous instruments més adaptats per la posada en pràctica del nou model de cooperació, superant la lògica predominant del projecte que condiona el model actual.	DGCD ACCD

FI

¹⁰ Xavier Martí González *Estudi diagnòstic sobre les convocatòries catalanes de cooperació: perspectives i possibilitats administratives de convergència i simplificació*, Lafede.cat. Febrer 2021

¹¹ PADOR es una base de dades en línia dirigida als sol·licitants de subvencions en el camp de l'ajut al desenvolupament de la Unió Europea. La seva finalitat és facilitar el registre en una base única a les organitzacions i els seus socis que vulguin optar a subvencions de la Comissió Europea.